

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ІВАНО-
ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРИКАРПАТСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика фізичного виховання

Освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: Фаховий молодший бакалавр з дошкільної освіти

Професійна кваліфікація: Вихователь дітей дошкільного віку, вчитель англійської мови дітей дошкільного віку; вихователь дітей дошкільного віку, вихователь в логопедичній групі.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ____ від “ ____ ” 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика фізичного виховання
Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Викладач (-и)	Мельник Олена Йосипівна
Контактний телефон викладача	0954661057
E-mail викладача	olena.melnyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, семінарські
Обсяг дисципліни	3 кредити ЕКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://classroom.google.com/c/NjUxMzEyNjEwOTQw
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<p>Нормативна навчальна дисципліна «Методика фізичного виховання» має на меті сформувати фундаментальну систему знань, що визначатиме професійну діяльність майбутнього педагога дошкільного навчального закладу в галузі фізичного виховання, розкрити специфіку проведення занять з фізичної культури, ознайомити із загальними основами навчання фізичних вправ та розвитку фізичних якостей.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює основні концепції й теорії дослідження, розкриває особливості реалізації методичних принципів та використання методів навчання фізичних вправ у процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку, описує основні поняття та положення управління процесом фізичного виховання. На підставі опанування ключових тем дисципліни, у студентів повинні сформуватися базові рівні знань щодо специфіки організації процесу фізичного виховання в сучасному дошкільному навчальному закладі. Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати фахові компетентності через пошук, читання, вивчення передового педагогічного досвіду діяльності вихователів, інструкторів фізичної культури в ЗДО.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – сформувати в майбутніх фахівців дошкільної освіти розуміння загальних основ методики фізичного виховання дітей дошкільного віку та сприяти закріпленню теоретичних, практичних знань й навиків.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ сприяти усвідомленню значення та особливостей процесу фізичного виховання в ЗДО; ✓ вивчити загальні засади методики навчання фізичних вправ дітей дошкільного віку; ✓ ознайомити студентів з різновидністю форм проведення занять з фізичного виховання; ✓ систематизувати закономірності формування основних рухових умінь і навичок; ✓ ознайомити із плануванням та обліком роботи з фізичного виховання; ✓ провести аналіз фізичного виховання дітей різних вікових груп в ЗДО відповідно до програми розвитку запропонованою МОН України. 	
4. Комpetентності	
<p>ІК Здатність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти; - нести відповідальність за результати своєї діяльності; - здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях. <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної</p>	

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК7. Здійснення безпечної діяльності.

СК2. Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК3. Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формуванню життєво необхідних умінь та навичок безпечної поведінки в довкіллі, навичок орієнтування на стабільний розвиток.

СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК11. Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК15. Здатність до міжособистісної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

5. Результати навчання

РН1 Упорядкувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.

РН2 Планувати та організовувати освітній процес з урахуванням: принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єк-суб'єктної взаємодії; вікових і індивідуальних можливостей дітей раннього і передшкільного віку, дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її ефективності.

РН5. Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій.

РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм; застосовувати весь спектр психолого-педагогічних заходів, засобів і педагогічних впливів для реалізації завдань національного, патріотичного, духовного, фізичного, морального, розумового, правового, трудового, екологічного, економічного, гендерного, статевого, міжкультурного, естетичного виховання дітей раннього і передшкільного віку.

РН8 Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН9 Визначати особливості, завдання, зміст, способи організації специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм.

РН10 Організувати умови безпечної середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН13 Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти, використовувати їх на фахову літературу у практичній діяльності.

РН14 Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

РН16. Володіти методиками та технологіями зони актуального та близького розвитку дітей

дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку, що реалізують освітні напрямки та формують компетентності у дітей раннього та передшкільного віку, визначені Базовим компонентом дошкільної освіти.

РН19. Аналізувати перспективний педагогічний досвід, інноваційні технології в системі дошкільної освіти та використовувати їх в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	30

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	012 Дошкільна освіта	III	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літератур а	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Розділ 1. Вступ. Навчання, виховання та розвиток дітей в процесі фізичного виховання. Поєднання гартувальних процедур з фізичними вправами Вступ до методики. Завдання та мета фізичного виховання дітей дошкільного віку.	Лекція	[1-6]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №1 2.Порівняльний аналіз освітніх завдань фізичного розвитку дошкільнят різних вікових груп відповідно до навчальної програми. 3.Порівняльний аналіз фізичного розвитку дитини (вікові можливості) згідно навчальної програми. (2 год.)	5 балів	Лютий
Завдання та мета фізичного виховання дітей дошкільного віку.	Семінарське	[1-6]	1.Переглянути презентацію 2.Проблемні питання: 2.1.Предмет та основні поняття методики фізичного виховання. 2.2.Зв'язок методики фізичного виховання з іншими науками. 2.3.Мета та завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку.	5 балів	Лютий

			2.4.Фактори, що впливають на стан здоров'я дитини, засоби фізичного виховання. 2.5.Специфіка завдань та засобів фізичного виховання дітей другого року життя. (2 год.)		
Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	Лекція	[1-8]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №2 2.Тема на самостійне вивчення: «Поєднання гартувальних процедур фізичними вправами». 3.Порівняльний аналіз гартувальних процедур дітей різних вікових груп відповідно до вимог навчальної програми дошкільнят. (2 год.)	5 балів	Лютий
Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	Семінарське	[1-8]	1.Переглянути презентацію 2.Проблемні питання: 2.1. Характеристика та види фізичних вправ. 2.2.Класифікація фізичних вправ. 2.3.Характеристика програм з фізичної розвитку дітей дошкільного віку. (2 год.)	5 балів	Лютий
Загальні основи навчання, виховання і розвиток дітей в процесі фізичного виховання.	Лекція	[1-8]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №3 2.Порівняльний аналіз фізичного виховання дітей першого та другого років життя. (2 год.)	5 балів	Лютий

Загальні основи навчання, виховання і розвиток дітей в процесі фізичного виховання.	Семінарське	[1-8]	1.Переглянути презентацію 2.Проблемні питання: 2.1.Єдність навчання, виховання та розвитку дітей у процесі фізичного виховання. 2.2.Дидактичні принципи в навчанні рухів. 2.3.Закономірності формування рухових навичок і умінь, розвиток фізичних якостей. (2 год.)	5 балів	Лютий
Методи, прийоми фізичних вправ.	Лекція	[1-6,8]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №4 (2 год.)	5 балів	Лютий
Методи, прийоми фізичних вправ.	Семінарське	[1-6,8]	1.Переглянути презентацію 2.Проблемні питання: 2.1.Класифікація і загальна характеристика методів і прийомів навчання фізичних вправ. 2.2.Наочні методи і прийоми навчання. 2.3.Словесні методи і прийоми. 2.4.Практичні методи і прийоми навчання. (2год.)	5 балів	Лютий
Розвиток рухових якостей дітей дошкільного віку	Лекція	[2-6,8]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №5 2.Склади комплекси фізичних вправ для розвитку фізичних якостей дітей дошкільного віку (швидкість, спритність, витривалість гнучкість, сила).	5 балів	Березень

			(2 год.)		
Розвиток рухових якостей дітей дошкільного віку. /Контрольна робота	Семінарське	[2-6,8]	1.Переглянути презентацію 2. Проблемні питання: 2.1. Загальні поняття про розвиток рухових якостей дітей дошкільного віку. 2.2.Швидкість та методика розвитку. 2.3.Спритність та методика розвитку. 2.4.Гнучкість та методика розвитку. 2.5.Витривалість та методика розвитку. 2.6.Сила та методика розвитку. (2 год.)	5 балів	Березень
Розділ 2. Зміст та методика навчання рухів дітей дошкільного віку Ходьба, біг, та методика навчання дітей дошкільного віку	Лекція	[2-3]	1.Опрацювати питання лекційного матеріалу №6 (2 год.)	5 балів	Березень
Ходьба, біг, та методика навчання дітей дошкільного віку	Семінарське	[2-3]	1.Індивідуальне творче завдання. 2.Порівняльний аналіз засобів та методики навчання основних рухів дітей різних вікових груп: ходьби, бігу відповідно до вимог навчальної програми (2 год.)	5 балів	Березень
Вправи на рівновагу, лазіння та методика навчання дітей дошкільного віку	Лекція	[2-3]	1.Опрацювати питання лекційного матеріалу №7 (2 год.)	5 балів	Березень
Вправи на рівновагу, лазіння та методика навчання дітей дошкільного віку	Семінарське	[2-3]	1.Індивідуальне творче завдання. 2.Порівняльний аналіз засобів та методики навчання основних рухів дітей різних вікових груп: вправи на рівновагу, лазіння відповідно	5 балів	Березень

			до вимог навчальної програми (2 год.)		
Стрибки, метання та методика навчання	Лекція	[2-3]	1.Опрацювати питання лекційного матеріалу №8 (2 год.)	5 балів	Березень
Стрибки, метання та методика навчання	Семінарське	[2-3]	1.Індивідуальне творче завдання. 2.Порівняльний аналіз засобів та методики навчання стрибків, метання дітей різних вікових груп відповідно до вимог навчальної програми (2 год.)	5 балів	Березень
Загальнорозвиваючі, вправи та методика їх навчання.	Лекція	[2-3,6-8]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №9	5 балів	Березень
Загальнорозвиваючі, вправи та методика їх навчання.	Семінарське	[2-3,6-8]	1.Індивідуальне творче завдання. 2.Скласти комплекси ЗРВ з предметами, без предметів, у русі. 3.Порівняльний аналіз проведення ЗРВ з дітьми різних вікових груп в ЗДО	5 балів	Березень
Стройові вправи та методика їх навчання	Лекція	[2-3,6-8]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №10	5 балів	Березень
Стройові вправи та методика їх навчання	Семінарське	[2-3,6-8]	1.Індивідуальне творче завдання. 2.Порівняльний аналіз проведення стройових вправ з дітьми різних вікових груп у ЗДО. (2 год.)	5 балів	Квітень
Рухливі ігри та методика їх навчання.	Лекція	[2-3,9]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №11 2.Тема для самостійного вивчення: «Народні ігри та методика їх навчання». 3.Порівняльний	5 балів	Квітень

			аналіз рухливих ігор та їх різновидності, відносно структури рухів, враховуючи вік дитини відповідно до вимог навчальної програми (2 год.)		
Рухливі ігри та методика їх навчання.	Семінарське	[2-3,9]	Індивідуальне творче завдання (2 год.)	5 балів	Квітень
Спортивні ігри, вправи та методика їх навчання	Лекція	[2-3,9]	1.Опрацювати питання лекційного матеріалу №12 (2 год.)	5 балів	Квітень
Спортивні ігри, вправи та методика їх навчання	Семінарське	[2-3,9]	1.Індивідуальне творче завдання 2.Порівняльний аналіз методики навчання спортивних вправ, ігор дітей різних вікових груп відповідно до вимог навчальної програми. (2 год.)	5 балів	Квітень
Розділ 3. Форми роботи, планування та контроль з фізичного виховання в ЗДО. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня.	Лекція	[1-8]	1.Опрацювання питань лекційного матеріалу №13 2.Порівняльний аналіз проведення фізкультурно-оздоровчих заходів для дітей різних вікових груп відповідно до вимог навчальної програми 3.Тема для самостійного вивчення: «Методика проведення фізкультурних занять у залі та на свіжому повітрі». (2год.)	5 балів	Квітень
Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня.	Семінарське	[1-8]	1.Індивідуальне творче завдання 2.Теми для самостійного	5 балів	Квітень

			<p>вивчення: «Обладнання та інвентар для роботи з фізичного виховання в дошкільному закладі», «Організація активного відпочинку для дітей в ЗДО». 3.Скласти план-конспект ранкової гімнастики, фізкультхвилиинки, фізкультпаузи та фрагмент заняття з фізичної культури. (2 год.)</p>		
Фізкультурні заняття, як форма організованого навчання рухів.	Лекція	[1-8]	1.Опрацювати питання лекційного матеріалу №14 (2 год.)	5 балів	Травень
Фізкультурні заняття, як форма організованого навчання рухів.	Семінарське	[1-8]	1.Індивідуальне творче завдання 2.Скласти план-конспект заняття з фізичної культури для різних вікових груп. (2 год.)		Травень
Планування та облік роботи з фізичного виховання.	Лекція	[2-6]	1.Опрацювання лекційного матеріалу №15 2.Скласти перспективний робочий план на місяць для дітей різних вікових груп. 3.Підготувати сценарій проведення фізкультурного свята, фізкультурної розваги. (2 год.)	5 балів	Травень
Планування та облік роботи з фізичного виховання. / Контрольна робота	Семінарське	[2-6]	1.Переглянути презентацію 2.Проблемні питання: 2.1.Основні вимоги до планування навчального	5 балів	Травень

			матеріалу з фізичної культури. 2.2.Розподіл програмного матеріалу з фізичної культури в перспективному плануванні. 2.3.Оперативне планування з фізичної культури. 2.4.Облік роботи з фізичної культури. (2 год.)		
--	--	--	--	--	--

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в коледжі.
Вимоги до письмової роботи	Передбачено дві письмові контрольні роботи (тестування + виконання практичної роботи) (максимум 5)
Семінарські заняття	Виступи на семінарських заняттях (максимум 5). Результати роботи на практичних заняттях по темах; тестова перевірка знань. Оцінювання індивідуальних творчих завдань (максимум 5). Розраховується як середнє арифметичне усіх занять.
Умови допуску до підсумкового контролю	Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали за тестування, контрольні роботи, індивідуальні творчі завдання.

8. Політика навчальної дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, контрольних робіт, підсумкових тематичних, самостійну роботу.

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

9. Рекомендована література

Базова:

- Базовий компонент дошкільної освіти в Україні [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf> .
- Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л., Овчаренко Л. Р., Руханська Л. С., Самсін В. Р. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. — Тернопіль: Мандрівець, 2012. — 264 с. [Електронний ресурс] — режим доступу:

<http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/Програма%20Українське%20дошкілля.pdf>.

3. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. – Суми.-2008. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/13/2013/11/Teoriya-i-metoduka-fizuchnoho-vuhovannya-ditey-doshkilvogo-viky.pdf> .
4. Дмитренко Т.І. Теорія та методика фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку. - К., 1979.
5. Масляк І.П., Н.А. Кулик. Парціальна програма з фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку «Юний легкоатлет» / І.П. Масляк, Н.А. Кулик, - Суми : ВВП «Марія», 2016. – 32с. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/yunij-legkoatlet.pdf> .
6. Єфименко М.М. Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура» / М. М. Єфименко. — Тернопіль: Мандрівець, 2014. — 52 с. [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/programakazkova-fizkulturaefimenko.pdf> .
7. Іващенко В.П., Безкопильний О.П. Теорія і методика фізичного виховання: Підручник. Ч 2. – Черкаси: Видавництво ЦНТЕТ, 2006. – 40с.
8. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студентів вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту: Т2. Методика фізичного виховання різних груп населення / Т.Ю. Круцевич. – К., 2008. – 368 с.
9. Твердохліб Ж.О., Погребенник Л.І. Рухливі ігри для сучасної школи: Методичні матеріали. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 62с.
10. Хухлаєва Д.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Підручник для учнів дошкільних відділень пед. училищ - Київ.: Вища школа, 1979.- 200с.

Допоміжна:

1. Вільчковський Е.С. Методика фізичного виховання в дитячому садку. – К., 2008.
2. Вільчковський Е.С., Денисенко Н.Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: Навчально-методичний посібник/ Тернопіль: Мандрівець, 2008. – 128 с.
3. Денисенко Н.Ф., Лиходід Л.В., Лупінович С.В., Михайличенко А.Ф. Витоки здоров'я дитини: Навчально-методичний посібник/ Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 160 с.
4. Крутій К.Л. Конспекти занять з фізичної культури з дітьми старшого дошкільного віку. – Запоріжжя: ЛППС , 2007. 224 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> офіційний сайт міністерства освіти і науки України.
2. <http://www.twirpx.com> – все для студента;
3. <http://www.ostriv.in.ua> - острів знань;
4. <http://www.detskiysad.ru/ucheba.html> - навчання дітей у дитячому садку;
5. <http://www.mirknig.com> - мир книг;

Викладач Мельник Олена Йосипівна